

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului proiectului pentru concursul „Stimularea excelenței în cercetare”
pentru anii 2025-2026,
25.80012.0807.65SE Metodologia dezvoltării unui model integrat de detectare și combatere a
dezinformării în Republica Moldova: abordare tehnologică și socio- educațională,
dr. Angela GLOBA, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Universitatea Pedagogică de
Stat „Ion Creangă” din Chișinău, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților
delegați (Biroul Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a
Moldovei din 23 decembrie 2025)

**I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect
în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:**

În cadrul proiectului, pentru etapa 2025 au fost planificate următoarele obiective: studierea
caracteristicilor lingvistice și structurale ale știrilor false în context național; identificarea
pattern-urilor specifice de răspândire a dezinformării în spațiul mediatic local; analiza impactului
dezinformării asupra diferitelor categorii de populație; crearea algoritmilor de baza pentru
analiza lingvistică bilingvă; dezvoltarea sistemului de învățare automată; construirea
infrastructurii tehnice pentru procesarea datelor; testarea prototipurilor pe seturi de date reale și
ajustarea modelelor în funcție de specificul local. Scopul și obiectivele planificate pentru această
etapă au fost realizate de către echipa proiectului.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Cele mai multe dintre activitățile proiectului au fost diseminate în cadrul forurilor
științifice organizate la nivel instituțional. Totodată, rezultatele științifice la această etapă își
găsesc reflectare și în cadrul a 2 materiale științifice, dintre care unul publicat deja, iar unul
acceptat pentru publicare.

Coordonatoarea proiectului a prezentat o comunicare și în cadrul unui eveniment științific
internațional, care relevă intențiile, obiectivele și importanța studierii fenomenului dezinformării
pentru reușita combaterii acestuia. Având în vedere tematica proiectului, era totuși cazul să se
apeleze și la mediatizarea discuțiilor asupra proiectului prin intermediul instituțiilor mass-media,
care adesea sunt direct vizate sau afectate de acest fenomen, din punct de vedere a imaginii
acestora.

**III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme
de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):**

Reieșind din utilizarea tot mai accentuată a instrumentelor de inteligență artificială utilizate
astăzi în cele mai diverse domenii socio-economice, echipa proiectului a reușit să dezvolte o
matrice proprie pentru detectarea informațiilor false prin intermediul IA. Matricea ar putea fi

utilizată în perspectivă și de către platformele informaționale, precum stopfals.md sau factual.ro, în vederea simplificării procedurilor de fact-checking, care adesea implică resursă umană pentru astfel de verificări, ceea ce ar solicita resursă financiară suplimentară.

IV) Colaborarea la nivel internațional și național:

La nivel internațional, s-a reușit diseminarea rezultatelor obținute prin intermediul colaborării inter-instituționale cu Academia de Studii Economice din București. În Republica Moldova, echipa proiectului a reușit să dezvolte colaborări cu Universitatea de Stat din Moldova, precum și cu mai multe instituții de învățământ preuniversitar din Chișinău, Orhei și Șoldănești. Tematica proiectului solicită, totuși, implicarea și a subdiviziunilor din instituțiile de învățământ care sunt specializate în domeniul jurnalismului și informării pentru dezvoltarea de potențiale parteneriate în vederea implementării rezultatelor obținute în cadrul proiectului.

Punctaj mediu acordat: 27

Concluzii, recomandări: Pe parcursul anului 2025, cercetările efectuate, produsele elaborate, evenimentele organizate în cadrul proiectului „Metodologia dezvoltării unui model integrat de detectare și combatere a dezinformării în Republica Moldova: abordare tehnologică și socio-educațională” au contribuit la identificarea problemelor, evoluțiilor și tendințelor principale privind combaterea dezinformării în Republica Moldova. Problema în sine este atât de evidentă, încât la nivel de țară a fost înființat câțiva ani în urmă Centrul pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării. Totuși, mai multe voci din societatea civilă au accentuat faptul că instituția nu se isprăvește cu volumul conținuturilor false, în mod special, răspândite prin intermediul instrumentelor digitale, de aceea e nevoie de implementare și a altor decizii la nivel de țară pentru combaterea și răspândirea fenomenului dezinformării. Posibilitățile oferite de inteligența artificială, studiate, testate și discutate prin intermediul proiectului au condus la analiza integrării IA în detectarea știrilor false și deepfake și construirea sistemului RealInfo bazat pe IA.

Recomandăm echipei din cadrul proiectului utilizarea corectă a abrevierii în limba română pentru inteligența artificială - IA, dar nu AI, ceea ce constituie abrevierea pentru sintagma dată în limba engleză.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP